Πηγή: ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ **Σελ.:** 1,11 **Ημερομηνία έκδοσης:** 20-06-2024 www.sate.gr

Επιδεινώθηκαν τα οικονομικά των εργατικών νοικοκυριών

Εκθεση του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ για την πορεία της ελληνικής οικονομίας το 2023 διαπιστώνει ότι στην Ελλάδα καταγράφηκαν οι χειρότεροι δείκτες αμοιβής μεταξύ των 27 της Ε.Ε., αλλά και η μεγαλύτερη μείωση εισοδήματος από την εργασία, ενώ το 36% των οικογενειών κάλυψαν με τεράστια δυσκολία τις βασικές τους ανάγκες

▶ Της **ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΚΟΨΙΝΗ**

Την αναβίωση όλων των προ χρεοκοπίας αρνητικών φαινομένων της ελληνικής οικονομίας, που ήδη αντανακλώνται στη διαρκή και συνεχή μείωση του πραγματικού εισοδήματος από την εργασία, με τη συστηματική δυσμενή αναδιανομή του και με τον δείκτη αβεβαιότητας των εργαζομένων στα ύψη, καταγράφει, μεταξύ άλλων, η έκθεση του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ που δημοσιοποιήθηκε χθες, διερευνώντας την πορεία της ελληνικής οικονομίας το 2023.

Πέντε είναι τα βασικά συμπεράσματα της έκθεσης που εκφράζουν την επιδείνωσης της κοινωνικής και οικονομικής θέσης των εργατικών νοικοκυριών και κατ' επέκταση φωτίζουν ορισμένα από τα βασικά «γιατί» της μεγάλης δυσαρέσκειας σημαντικού τμήματος του εκλογικού σώματος, είτε αυτό εκφράστηκε με την αποχή είτε με τα χαμηλά ποσοστά που εξασφάλισαν οι πολιτικές δυνάμεις του αριστερού και κεντροαριστερού τόξου.

● Το πραγματικό μέσο ωρομίσθιο (σε μονάδες αγοραστικής δύναμης PPS) το 2023 αποτελούσε το χαμηλότερο στην Ε.Ε. των 27.

● Την περίοδο 2019-2023 η Ελλάδα κατέγραψε τη μεγαλύτερη ποσοστιαία μείωση του πραγματικού εισοδήματος από εργασία (-8,3) σε σχέση με όλες τις χώρες της Ε.Ε. και «επομένως, η Ελλάδα όχι απλώς δεν συγκλίνει με την Ε.Ε.-27 σε όρους κοινωνικής βιωσιμότητας, αλλά αποκλίνει, ταχύτατα, και από τις βόρειες ευρωπαϊκές χώρες και από τις περιφερειακές χώρες, που αναπτύχθηκαν την ίδια περίοδο ραγδαία.

● Το ποσοστό των ανήλικων και των ενήλικων ατόμων που ζούσαν σε νοικοκυριά πολύ χαμηλής έντασης εργασίας έφτασε το 2023 στο 86,9% και στο 61,7% αντίστοιχα, αναδεικνύοντας τις σημαντικές κοινωνικές προεκτάσεις της υποαπόδοσης της αγοράς εργασίας στην Ελλάδα. Την ίδια χρονιά, σε κίνδυνο φτώχειας ή σε κοινωνικό αποκλεισμό βρέθηκε το 24,1% των ατόμων που ζούσαν στις πόλεις και το 30,4% όσων ζούσαν στις αγροτικές περιοχές.

● Το ποσοστό των νέων ηλικίας 18-24 ετών σε σοβαρή υλική και κοινωνική στέρηση στην Ελλάδα είναι πάνω από δύο φορές πιο υψηλό από το αντίστοιχο ευρωπαϊκό. Το 2023 το 14,7% των νέων ηλικίας 18-24 ετών, το 13% των ατόμων ηλικίας άνω των 55 ετών, το 12,9% των ανδρών και το 14,1% των γυναικών ήταν σε σοβαρή υλική και κοινωνική στέρηση. Την ίδια χρονιά, το ποσοστό των ατόμων με υλική και κοινωνική στέρηση στο 1ο εισοδηματικό πεμπτημόριο μειώθηκε από 73,7% το 2022 στο 68,3%, ωστόσο εξακολουθεί να βρίσκεται σε σημαντικά υψηλά επίπεδα.

● Την τριετία 2021-2023 περίπου το 36% των νοικοκυριών στην Ελλάδα αντεπεξερχόταν με πολύ μεγάλη δυσκολία στις δαπάνες για την κάλυψη των βασικών του αναγκών. Το 2023 το ποσοστό των εργαζομένων με σύμβαση μερικής απασχόλησης που αντιμετώπισε κίνδυνο φτώχειας στην εργασία αυξήθηκε κατά 3,5 ποσοστιαίες μονάδες, με σχεδόν 22 στους 100 εργαζομένους να έχουν διαθέσιμο εισόδημα κάτω από το όριο της φτώχειας, ενώ στην ίδια συνθήκη βρέθηκαν 9 στους 100 απασχολούμενους με σύμβαση πλήρους απασχόλησης.

Στα συμπεράσματα της έκθεσης του ΙΝΕ, που σηματοδοτούν την επιστροφή στις παθογένειες που προκάλεσαν τη χρεοκοπία της χώρας, προέχει η εικόνα μιας οικονομίας που και πάλι μεγεθύνεται από την κατανάλωση και όχι από την αύξηση της παραγωγικότητας και των επενδύσεων σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας. Αυτές παραμένουν εξαιρετικά ισχνές και μάλιστα είναι «οι χαμηλότερες επενδύσεις ως ποσοστό του ΑΕΠ σε όλη την Ευρωπαϊκή Ενωση».

Αγοραστική δύναμη

Κατευθύνοντας και πάλι στην αγορά κατοικίας, με τη διαφορά ότι, όπως στην αύξηση της κατανάλωσης, το μερίδιο των καταναλωτικών δανείων είναι μικρό, κι εδώ στην αγορά της κατοικίας ο τραπεζικός δανεισμός και άρα το ιδιωτικό χρέος που απορρέει από αυτό δεν έχει ακουμπήσει τη ζώνη κινδύνου.

Σε ό,τι αφορά την παραγωγικότητα, εάν βάση αξιολόγησης είναι το ωριαίο εισόδημα που αποτελεί έναν σημαντικό δείκτη για την εξέλιξή της, διαπιστώνεται ότι αυτή συνδέεται με τη χαμηλότερη αγοραστική δύναμη στην Ε.Ε. Επίσης, το έλλειμμα αναδεικνύεται στο τρίτο υψηλότερο στην Ε.Ε. λόγω της μεγάλης εξάρτησης της ελληνικής οικονομίας από τις εισαγωγές, ενώ το ζητούμενο για επιχειρηματικό τομέα παραμένει να είναι η ανάγκη λειτουργίας του ως αποταμιευτής και όχι ως επενδυτής.

Γκρίζα παραμένει η εικόνα και ως προς το δημόσιο χρέος, στο οποίο προστέθηκαν 21 δισ. ευρώ από την αύξηση, λόγω της πανδημικής κρίσης, των πρωτογενών δαπανών την περίοδο 2018-2023. «Η Ελλάδα, ενώ εμφανίζει με διαφορά το υψηλότερο ποσοστό δημόσιου χρέους στην Ε.Ε., κατέγραψε και τις υψηλότερες δαπάνες για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης μεταξύ των κρατών–μελών της».

● Το πλήρες κείμενο της Ετήσιας Εκθεσης 2024 έχει αναρτηθεί στις ιστοσελίδες του ΙΝΕ ΓΣΕΕ: www.inegsee.gr και της ΓΣΕΕ: www.gsee.gr

Πραγματικός μέσος κατά κεφαλήν μισθός και παραγωγικότητα της εργασίας στην Ελλάδα και στην Ε.Ε.-27 για την περίοδο 2019-2023 (2019 = 100)

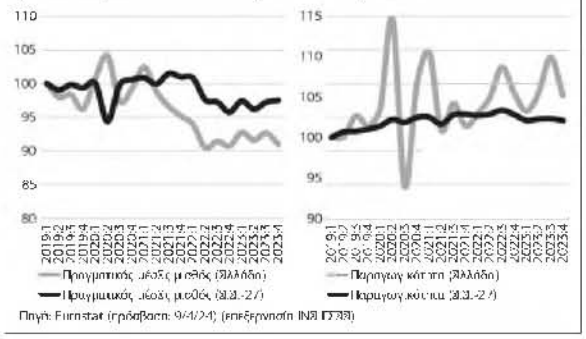

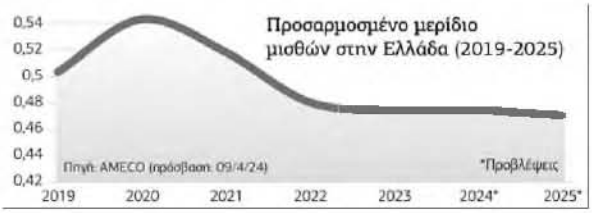

Προβληματίζει η απουσία του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ

▶ Της **ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΚΟΨΙΝΗ**

ΑΚΟΜΗ ΚΑΙ οι πλέον συστημικοί φορείς ανάλυσης αναγκάστηκαν τα τελευταία χρόνια να αποδεχτούν το κύρος και την επιστημονική σημασία των αναλύσεων του Ινστιτούτου Εργασίας της ΓΣΕΕ. Ενός από τα λίγα ινστιτούτα σκέψης και ανάλυσης που υπάρχουν στην Ευρώπη για να εξοπλίζουν θεωρητικά και ανεπηρέαστα από κομματικά πατροναρίσματα τις διεκδικήσεις των εργαζομένων.

Είναι κρίμα που στο πρόσφατο συνέδριο που διοργάνωσε το Ινστιτούτο Αλέξης Τσίπρας και το Ιδρυμα Ζόραν Ζάεφ και ειδικότερα στο πάνελ με θέμα: «Πού πορεύεται η Ευρώπη (και η Ελλάδα); Προκλήσεις ανάπτυξης και κοινωνικής συνοχής», ενώ προβλέφθηκε ένα βήμα ανάπτυξης των απόψεων για τον επικεφαλής του Ιδρύματος του ΣΕΒ, με την παρουσία του επικεφαλής του ΙΟΒΕ, τον καθηγητή Νίκο Βέττα, ενώ υπήρχε χώρος για τα πολιτικά ινστιτούτα, διαΝΕΟσις και ΕΝΑ, εντούτοις δεν υπήρξε καμία πρόβλεψη να εκπροσωπηθεί και η σκέψη του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ μέσω των επιστημόνων του (Αργείτης, Γούλας).

Αραγε, οι πολιτικοί που σήμερα κρατούν υψηλά τη σημαία –και σωστά– της σύγκλισης των κεντροαριστερών δυνάμεων, κυρίαρχο θέμα της δημόσιας συζήτησης, είναι τόσο σίγουροι ότι κατέχουν και την αλήθεια των συνδικάτων και των φορέων τους; Η μήπως κάτι τέτοιο δεν παίζει απολύτως κανένα ρόλο;